Gemeente Leusden

MEMO

Aan	**:**	de leden van de gemeenteraad
Van	**:**	het college
Datum	**:**	Woensdag 30 januari 2019
Betreft	**:**	ballonnen en evenementenvergunningen

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 20 december 2018 is toegezegd dat we door middel van een memo aangeven wat mogelijkheden zijn om de ballon-oplatingen op vergunningsplichtige evenementen te ontmoedigen of te verbieden.

Algemeen

Ballonnen oplaten is niet meer van deze tijd. Het betreft een bron van vervuiling en richt enorme schade aan bij verschillende dieren, zoals vogels, eenden, walvissen, zeeschildpadden. De ballonnen zijn in de meeste gevallen niet afbreekbaar en leveren een grote hoeveelheid afval op. Dieren raken er in verstrikt of zien de ballonnen aan als voedsel en stikken erin. Dit blijkt o.a uit onderzoek en tellingen van “Stichting de Noordzee”. In opdracht van Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft TNO in 2016 een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de impact van ballonnen op het (mariene) milieu. Hieruit blijkt dat in Nederland naar schatting jaarlijks 1 miljoen ballonnen worden opgelaten. Ruim een kwart van deze ballonnen eindigt door wind of rivieren in zee. Het overgrote deel belandt op het vaste land van Nederland of Duitsland. De tweede kamer vraagt gemeenten al vanaf 2014 het oplaten van ballonnen te ontmoedigen. Vier jaar later staan ballonnen echter nog steeds in de top 5 van meest gevonden stukken afval op stranden. Een deel van de ballonnen welke landinwaarts de lucht in gaan komen dus ook door wind of via rivieren in zee terecht.

De afdeling “Natuur” van de Provincie Utrecht is hierin ook gehoord en zeggen hierover het volgende:

De Wet Natuurbescherming verbiedt het (opzettelijk) doden van beschermde soorten.

Omdat het oplaten van ballonnen aantoonbaar heeft geleid tot (vogel)slachtoffers achten wij het oplaten van ballonnen in strijd met de wet Natuurbescherming.

Het oplaten van ballonnen is volgens de Provincie Utrecht in strijd met de Wet Natuurbescherming. Echter, de provincie geeft ook aan dat er geen mogelijkheid is een koppeling te maken tussen de evenementenvergunning en de Wet Natuurbescherming. Vanwege het ontbreken van deze wettelijke koppeling levert het toetsen van een aanvraag evenementenvergunning aan de WNB niets op, omdat de evenementenvergunning op grond hiervan niet kan worden afgewezen. Er bestaat geen wettelijke weigeringsgrond. Handhaving op grond van de WNB is lastig, omdat er sprake moet zijn van een causaal verband; is het oplaten van de ballon(nen) een rechtstreekse oorzaak van bijvoorbeeld een

gestorven vogel. Daarbij zal ook aangetoond moeten worden “wie” de ballon(en) heeft opgelaten. Daarnaast zal handhaving in de meeste gevallen plaatsvinden op het moment dat (een deel van) de ballonnen reeds zijn opgelaten. Vanwege het ontbreken van deze koppeling en een moeilijk uit te voeren doelgerichte handhaving voert de provincie een ontmoedigingsbeleid.

(Thaise) wensballonnen welke opstijgen d.m.v. open vuur raadt de brandweer ten strengste af. De wensballon is een fragiel object dat snel kan scheuren. Door de wind kan deze op een ongewenste plek terecht komen. Eenmaal in de lucht heb je hier geen invloed meer op.
Met name in periodes van droogte levert dit een groot brandgevaar op.

Ontmoedigen of verbieden?

De gemeente zou voor een ontmoedigingsbeleid kunnen kiezen.
Aangezien vaststaat dat het oplaten van ballonnen in strijd is met de Wet Natuurbescherming, aantoonbaar heeft geleid tot (vogel) slachtoffers en niet-afbreekbaar zwerfafval en in het geval van een (Thaise) wensballon brandgevaarlijk is, is het advies om een algeheel verbod voor ballonnen in de Algemene Plaatselijke Verordening 2019 op te nemen. Met een algeheel verbod is het laten opstijgen van ballonnen te allen tijde verboden, zowel bij evenementen als niet- evenementen.
Meerdere gemeenten, waaronder recent de gemeente Zeist, hebben reeds een dergelijk verbod opgenomen in de APV.

Dit verbod zal als volgt kunnen worden beschreven in de APV:

Artikel 4:9a Verbod ballonnen op te laten

1. Het is verboden ballonnen van welk materiaal dan ook op te laten stijgen.
2. Onder een ballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, sfeerballon, papierballon, geluksballon of –lampion, vuurballon, Thaise wensballon, dan wel een voorwerp dat door middel van open vuur, helium of andere gassen opstijgt en zonder sturing wegdrijft.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op een heteluchtballon, zijnde een luchtvaartuig.